Ч. 14. Неділя 19 січня (1 лютого) 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Заяви міністрів про цукровий закон і войскове предложенє).

На передпослідним засіданю палати послів виголосили пп. міністри скарбу і війни промови про два найважнїйші предложеня, які стоять на порядку дневнім парляменту, а то про цукровий закон і військове предложенє. Перший бесідник др. Бем-Баверк підніс на початку своєї промови, що хотяй через брукcельску конвенцию не богато зискано, то всеж таки усунено цукрові премії. Консументи приймуть єї також прихильно, бо безперечно наступить зниженє цїни цукру. Не приступити Австриї до конвенциї, значило би стати відокремленно в конкуренциї зі всїма другими державами. Конвенция викличе вправдї великі зміни в цукровім промислї, але не стане на перешкодї єго розвови. Індивідуальний розділ континґенту цукру виготовило правительство на бажанє ріжних кругів, які побоювали ся, що по принятю конвенциї та з причини транспортових трудностий може прийти до внутрішної, небезпечної а зовсїм непотрібної борби. Така конкуренцийна борба вийшла би лише на шкоду поменьшим і молодим фабрикам цукру, і задля їх охорони правительство рішило ся завести континґентовий закон. Відтак пан мінїстер полемізував з вискавом посла Еленбоґена, немов то континґентовий закон є суперечний з постановами брукcельскої конвенциї. Він не суперечить їй анї духом, анї постановами, але зміряє лише до піднесеня цукрового промислу, именно молодих та середних фабрик, та управи бураків. Однак се ще не вичерпує стараня задля розвою цукрового промислу; ще мусять наступити деякі зміни на транспортовім і тарифовім поли а також улїпшеня в перетворюючім промислї (виріб цукорків) і т. д. Що-до зниженя цукрового податку, п. мінїстер заявляє себе прихильним, але уважає теперішну хвилю невідповідною задля сеї цїли, з огляду на тяжкі фінансові відносини. Послїдними роками рівновага державного буджету удержувала ся лише несподїваними і безповоротними приходами, як доходи з вибиваня монет, касові надвижки. Тепер не стане з тої причини 18 до 20 мілїонів. Тепер ще знесенє цукрових експортових премій принесе Австриї яких 13 мілїонів, а також 18 до 20 мілїонів зискає ся з конверсиї довгів держави і в той спосіб покриє ся недобір. Отже п. мінїстер заявляє ся лише за таким обниженем цукрового податку, яке наступило би в наслідок підвисшеня консумциї цукру. Бо як держава з одної сторони не бажає збільшеня своїх доходів, але тілько розвою цукрового промислу, так з другої сторони не може відступити від своїх дотеперішних доходів. Що-до заказу рейонованя бураків підніс п. мінїстер, що на анкеті так рільники, як і продуценти цукру одобрили такий заказ. Правительство увзглядни̂ть сю опінїю і предложить відповідний проєкт вже в найблизшім часї. Свою бесїду закінчив п. мінїстер Бем-Баверк отсими словами: Прошу о принятє брукcельскої конвенциї і других законів, злучених з нею, бо спізненє могло би викликати як найсумнїйші наслїдки (оплески).

З промови п. міністра війни годить ся піднести слїдуючі точки: Підвисшенє континґенту рекрутів — казав п. мінїстер — відносить ся головно до артилериї. Се підвисшенє стоїть знов в конечній звязи з воєнним материялом т. зв. гаубицями. Заведенє тих гаубиць буде вимагати також збільшеня числа вояків. Кромі гаубиць наступить ще й деяке инше відновленє материялів полевої артилериї, котре також буде вимагати підвисшеня військового стану. Першим кроком, о який розходить ся в теперішним предложеню, буде поставленє 14 нових дівізий з гаубицями (Haubitzen-Batterie-Divisionen) і деякі прибільшеня гірскої артилериї (Gebirgs-Artillerie), на що делеґациї ухвалили вже відповідні кредити. В слїдуючих роках

---

14)

СЕРЦЕ СЬВІТА.

(З анґлійского — Г. Райдера Гаґґерда.)

(Дальше).

Був то дивний вид, і ще тепер мороз іде по менї, коли собі то пригадаю. Від тої хвилї, коли оба з мечами в руках стали проти себе, я вже перестав побоювати ся о конець, який з того вийде. В спокійних чертах сеньорового лиця побіда стояла мов би виписана, а ще більше в єго великих синїх очах, котрі нараз стали так грівні, як колиб у ангела мести. По лици Жова видко було лиш утаєну злість і глубоку розпуку. Він мав гинути, а страх перед недалекою смертию ослабив зовсїм єго нерви.

Мимо того він перший замахнув ся. Сеньор скочив в бік і пробив єму мечем ліву руку. Мехіканець крикнув з болю і скочив взад, але сеньор, відбиваючи кождий єго удар, напирав на него.

Тепер опинив ся він поза решіткою, що була перед вівтарем, і опер ся плечима об один сапотовий стовп, — той сам, до котрого дївчина була привязана. Дальше не міг втїкати, і став тепер як дикий вимахувати на всї боки довкола себе, так, що дївчина з другого боку мусїла добре скулити ся на земли, щоби єї не засягнув.

Аж прийшов і конець. Сеньор замахнув ся до страшного удару, котрим вимірив в голову свого противника, і заким ще дон Жове міг руку піднести, впав він на землю, тяжко зранений, і погиб.

А тепер мушу ще розповісти про мою власну дурноту, через котру ми всї мало не пожили смерти. Як я вже сказав, держав я дон Педра, обнявши єго кріпко обіруч, але в моїм зворушеню я трохи попуств, так, що єму удало ся вирвати ся, і він в одній хвили щез.

Я кинув ся за ним, але вже за пізно, бо коли я прибіг до дверий, він муснув ними саме менї перед носом, і я не міг їх отворити.

— Втїкайте, — крикнув я, коли прибіг назад до вівтаря. Він вирвав ся і верне зараз сюди з тамтими другими.

Сеньор видів то і взяв ся вже розрізувати мечем шнури дївчини, а Моляс тимчасом увільняв батька. Я вхопив ся на вівтар а звідси на камінний примурок розбитого вікна. При помочи Моляса удало ся менї там вилїзти. Сидячи на примурку, схилив ся я в долину, вхопив Цібальбая за руки, бо він не годен був лїзти за мною, і з великим трудом витягнув єго на гору до себе. Відтак попросив я єго, щоби він зсунув ся до города, що був лиш десять стіп низше. Відтак прийшла черта на дївчину, опісля на сеньора, а наконець і на Моляса, так, що ми в несповна три минути по втечи дон Педра знайшли ся щасливо поза каплицею межи корчами в городї.

— А тепер куди? — спитав я.

Дївчина Мая оглянула ся а відтак подивила ся на небо.

— Ходїть за мною, — сказала она. — Я знаю дорогу — і скорим кроком пустилась через город.

Ми прийшли до якогось муру, пова котрим тягнув ся густий живопліт з алоїв. Ми перелїзли через него, виломили собі стежку через алої, котрих остре тернє добре нас покололо, і так; видобули ся на поле, засаджене кавунами.

Дївчина приступила знову і подивила ся на звізди. Тимчасом зачули ми голосні крики і побачили, що на асіендї ходить хтось зі сьвітлом.

— Мусимо втїкати дальше, а нї, то пропадемо, — сказав я, — дон Педро побудив своїх людий.

Тодї пустилась она через поле а ми за нею. Може чверть години бігли ми так одно за другим. Наконець добігли ми на конець поля і стали край лїса.

— Стійте! — відозвав ся я. — Кудиж біжимо? Дорога єсть по правім боцї а по нїй чей дістанемо ся до якогось міста.

— Щоби нас там арештували яко убийників, — відозвав ся на то сеньор. — Ти забув на то, що дон Жове згинув з моєї руки. Нї, нам треба сховати ся в гущавину.

— Мої панове — сказав старий Індиянин, відозвавши ся перший раз — я знаю укрите місце в лїсї, якусь розвалину і можу вас туди повести. Але насамперед питаю ся вас, хто ви?

— Ви, Цібальбай, чей будете мене знати — сказав на то Моляс. — Я той післанець, котрого ви вислали шукати того, з котрим ви хотїли побачити ся, з паном і зберігателем серця — і він показав на мене.

прилучить ся до сего: установлене двох нових дівізий кінної артилериї, трох нових полків дівізийної артилериї, двох нових баталіонів кріпостної артилериї, а дальше ріжні підвисшеня при зелізничім відділї, тренї, санітетах і маринарці. Ся підвишка дасть загалом на сам рік 1903 збільшене числа рекрутів о округло 16.700 при спільнім війску і о 4250 при краєвій обороні. В самім предложеню домагає ся військовий заряд підвисшеня рекрута для спільного війска на 21,900 а 4.500 для краєвої оборони, через що лишить ся для увільненя перед часом 5.200 рекрутів при спільнім війску і 250 при обороні. Що до коштів, які спричинить населеню теперішне предложене, то они будуть такі. На сам рік 1903 підвишка в видатках буде виносити 4,900.000 кор., ухвалених вже делеґациями. В році 1904 піднесе ся тота підвижка на 7 міліонів кор., — а позаяк збільшене армії мусить наступити протягом певного числа літ загалом о нових 32.742 рекрутів, то остаточна підвишка в видатках усталить ся на 20 міліонів корон річно, з того на Австрию випадає річно $^{2}/_{3}$ части в квоті 13 і пів міліона.

Новинки.

Львів дня 31-го січня 1903.

— **Перемиский еписк. ординарият** видав отсе розпорядженє до духовеньства цїлої епархії: Єго Ексцеленция Високопреосьвященний Наш Митрополит Кир Андрей перебуває поважну слабість. Умоляєм Господа Бога, щоби як найскорше дозволив Їх Високопреосьвященьству повернути до кріпкого здоровля, а заразом взиваєм Всч. Духовеньство і вірних епархії о щирі і горячі молитви на тую інтенцию. В тій цїли розпоряджаєм, щоби в кождій парохії відправлено одну Службу Божу „о болящих“ на інтенцию Високопреосьвященого Кир Андрея, і аж до повороту Їх Ексцеленциї до здоровля що недїлї і сьвята прилучано до Служби Б. сьпіваної Службу „о болящих“ в сказанім наміреню, а при Службах Б. читаних по отпусті відмавляно колїноприклонно: 2 Отче Н., Богор. Д. і Под Твою милость. — Від Еп. Ординарията. Перемишль, дня 26 сїчня 1903 † *Константин* Епископ.

— **Вистава шкільних приборів** до наглядової науки (Anschaungsunterricht) відбуде ся в цьвітни с. р. в салях Австрийского Музея промислового у Відни. Прибори до наглядової науки релїґії будуть мати окрему салю, де виставлять ся всякі прибори, яких уживають в школах австрийских для науки релїґії католицкої, протестантскої та й мойсеевої. Порадно було би, щоби хто з місцевих сьвящеників руских у Відни подав докладний опис тих средств помічних і наглядних, щоби і у нас Русинів піднести на висший ступінь методу науки катехизму.

— **Руский театр** дасть в Станиславові 8 представлень, а імейно: Ві второк дня 3 лютого: „Пісні в лицях“ ком. опера в 3 дїях М. Л. Кропивницкого; в четвер 5 лютого перший раз: „Будка ч. 27“ драма з житя будників зелїзн. дра Франка і „Як ковбаса і чарка, то минеть ся й сварка“, комедия М. Старицкого; в суботу 7 лютого: „Катерина“, вел. опера в 3 д. Аркаса; в недїлю 8 лютого перший раз: (найлїпший новочасний твір) „Хазяїн“ комедия в 4 дїях Карпенка-Карого; ві второк 10 лютого перший раз: „Відьма“; сензацийна опера фантастична в 5 дїях Яновскої, музика М. Лисенка; в четвер, 12 лютого перший раз: „Дзвін людий до церкви скликає, а сам в нїй не буває“, премійована комедия в 4 дїях найновійшого конкурсу краєвого Видїлу; в суботу, 14 лютого; передпослїдне представлене: „Cavaleria rusticana“, опера Масканього; в недїлю, 15 лютого: послїдне представлене: „Украдене щасте“, драма зі сьпівами в 5 дїях дра Франка. — Представленя будуть відбувати ся в сали товариства ім. Монюшка. Початок о год. $7^{1}/_{2}$.

Господарство, промисл, торговля, гиґієна і виховане.

Ради господарскі.

☛ **Пора лагодити насїнє на засіви під весну!**

— Як прилагодити насїнє. Хто ще не вимолотив доси збіжа на насїнє, той мусить вже тепер єго вимолотити, а вимолочене передовсїм добре вичистити. Малі господарі майже нїколи не можуть добре вичистити свого збіжа, бо їм брак до того відповідних машин. Але з другої сторони они знов не потребують тілько насїня як великі і длятого можуть радити собі иншим способом. Збіже призначене на насїнє можна перебирати, а до того в пору, коли менше роботи, може засїсти і вся челяд господаря. Так треба особливо тодї зробити, коли хтось хоче розмножити собі добре насїнє на слїдуючий рік. На насїнє треба вибирати лиш як найдороднїйше, як найповнїйше і найтяжше зерно. Утле, зморщене, брудне і стухле зерно не добре на насїнє. Щоби з добре очищеного зерна вибрати як найтяжше, треба єго віячкою підкидати на вітрі і збирати тото, котре паде найблизше; тото, котре вітер дальше несе, єсть вже лекше. Вибиранє зерна, то нудна робота, і може не один на таку раду засьміє ся; але хто хоче розмножити собі добрий рід збіжа, нехай таки так зробить і вибраний засїє на окремім загінци, а тодї не лиш переконає ся, що то значить, але й буде мати лїпше насїнє на слїдуючий рік. Лиш той загонець треба добре справити і очистити зі всяких бурянів. — Тепер треба також постарати ся о насїнє конюшини, люцерни, насїня трави і бураків, але не купувати у кого небудь, лиш в таких торговлях, котрі дають запоруку, що продають чисте і здорове насїнє. Найлїпше було би, як би кількох господарів збирало ся разом і купували собі насїнє до спілки в більшій скількости.

— То ви той чоловік? — спитав Індиянин.

— То я — відповів я — і я много натерпів ся, щоби вас відшукати. Але тепер не пора розмавляти. Ведїть нас до своєї криївки, бо небезпечність велика.

Дївчина обияла знову провід і ми пустили ся в глубину лїса. Нераз спотикала ся і серед темноти падала на землю, але коли на всходї зазоріло, затихли вже були голоси тих, що за нами гонили.

X.

Як Моляс погиб.

Ми спочили на кілька хвиль, щоби відотхнути а відтак бігли дальше. Мая ішла попереду а сеньор вів єї за руку, а відтак ішов Цібальбай, а Моляс і я піддержували єго. Зразу бігли они обоє так само як і ми, але тепер від страху і перебутих мук так були послабли, що мусїли що хвиля спочивати.

Ми ішли лїсом горячих країв, котрий був так густий, що там навіть при яснім сьвітлї сонця був сумерк. Там росли величезні, грубі дерева, вкриті густо зазулинцями та папоротию і посплїтані з собою фестонами із сїрого іспаньского моху, котрий надавав їм дивного вигляду. По них чіпали ся всїлякі чіпні ростини, а сподом виростали такі густі молоді корчі, що ми лиш з великим трудом могли крок за кроком прокладати собі дорогу.

До того ще був цїлий лїс повен множества по найбільшій части їдовитих комах. Ґаррапатас, малесенькі сїрі мушки, шершенї і чорні та червоні мурашки так нам не давали спокою і кусали, що ми з болю нераз аж мусїли крикнути, але відтак пригадавши собі наше небезпечне положене, гнали знову напеpед.

Так минули може дві години, коли ми в якіись ярі відкрили малу річку, з котрої добре напили ся і в холоднїй водї вимочили зболїлі руки і ноги. Цібальбай так був ослаб, що упав на березї а я приніс єму в моїм сомбрето [1]) води, підчас коли єго донька сїла собі на якійсь камінь в ріцї і мочила закровавлені ноги. Аж ось нараз споглянула она і побачила сеньора, що стояв на березї та попросила єго знаком руки, щоби він сїв собі коло неї.

— Як вам на імя, білий чоловіче?

— Джемс Страйкленд, сеньора.

— Джемс Страйкленд — повторила она з трудом. — Дякую вам, що ви охоронили мого батька від мук а мене від сорому і ганьби; а за то я, Мая від серця, котрій многі служили, буду вам вічно служити.

— Вам би дякувати мому приятелеви, дон Іґнацієви — відповів він і показав на мене.

Она через кілька хвиль дивила ся пильно на мене а відтак сказала: Єму дякую також, але вам найбільше, бо ваша рука освободила мене від того ненавистного чоловіка і виратувала нас.

— Ще час дякувати, сеньора — сказав він. — Небезпечність ще не минула.

— Коли ми вже добули ся з того страшного дому, то я вже не дуже бою ся — відповіла она майже байдужно. — Наша криївка вже зовсїм близенько та й як би они знайшли нас в сїм лїсї? — Чуєте? А то що?

Коли она говорила, зачули ми здалека якийсь звук, такий як би від якогось дзвінка.

— От і спосіб, яким они нас знайдуть — сказав сеньор і схопив ся. — Чуєш Іґнаціо? Пси вже нас витропили. В котру сторону нам іти?

— Вздовж ріки.

— То нам треба водою іти дальше — рішив сеньор. То ще один спосіб, яким можемо виратувати ся, бо тодї пси згублять нашї слїди.

На щастє ріка не була анї дуже широка, анї глубока, а все-таки мусїли ми місцями перепливати і не мало бояли ся, чи у водї нема де алїґаторів. За годину опісля сказала Мая, що нам би треба вийти з ріки та іти лїсом, щоби дійти до нашої цїли. Тимчасом Цібальбай так був ослаб, що ми єго зразу мусїли нести. Може на яких триста кроків від берега ріки вийшли ми на високий горб, зарослий густо деревами, межи котрими показали ся якісь розвалини.

— Ось то місце — шепнув Цібальбай. — Дивіть ся, там на горі суть мури якоїсь сьвятинї, а тут сходи, котрими можна вийти на гору — і він показав на довгий ряд полупаних камінних ступенїв, котрих з під папороти та корчів майже зовсїм не було видко, а котрі вели від споду піраміди аж до старого індияньского гробу на вершку. Ми пішли ними осторожно на гору, бо то було досить небезпечно, а Моляс двигав старого Індиянина на плечах.

Сходи були збудовані на три відступи, з котрих найвисший був майже зовсїм завалений і виходив колись на прекрасну терасу, з котрої була тепер лиш купа каміня. В горі на кінци сходів стояв ще величезний каблук з брами, украшений з'ображенями божків і зьвірят. Сей каблук вже зовсїм розсипав ся і ледви ще держав ся купи — велика маса муру відорвала ся була з часами зовсїм від него і висїла грізно над сходами. То та маса держала ся головного муру вже так слабо, що нам здавало ся, що она готова кождої хвилї завалити ся. Але при докладнїйшім огляненю показало ся, що єї держало грубе коріне, котре вросло ся було глубоко в мур. По тамтім боцї каблука, на противнім кінци тераси, піднимала ся збурена сьвятиня, довгий будинок на один поверх з плоскою кришею, на котрій росли корчі і пальми.

Коли ми увійшли головним входом, повела нас Мая до якоїсь нїби комнати, нїби просторої сьвітлицї, котрої стїни були украшені вирізанними в камени раз коло разу змиями. Місце то було чистеньке, і видко, що там ще недавно хтось мешкав, бо на земли був попіл та куснї недопаленого дерева. В однім кутї були всїлякі предмети, як глиняна посудина до вареня, топір з міди подібної роботи як мачета, котрою сеньор забив Жоза, два якісь диві дула [2]) до стріляня і запас затроєних стріл

[1]) Сомбрето — капелюх з пальмового листя.

[2]) Дуло́ — рура до стріляня.

— Язва миший. Наші господарі жалують ся рік за роком, що миши роблять їм велику шкоду в поли. А яка рада на то? Одно слово: нищити! Ба, на то спитає зараз кождий: але як нищити? На то знов нема иншої відповіди як лиш така: нищити всілякими способами, якими лиш хто може, але нищити, а найважнійше: нищити спільними силами. Неодин може гадати, що як купить якоїсь отруї за пару сотиків і розсипле по поли, то вже все зробив. Так не есть. Хоч би який господар витроїв і всї миши на своїм поли, то налїзуть другі з чужого поля. Нищити повинна цїла громада і то в один день. Там, де миши роблять велику шкоду, повинні самі громади до того добровільно брати ся а не чекати, щоби їх аж хтось до того змушував. А під весну треба особливо нищити, бо тепер убита одна миш варта за десять убитих в осени, позаяк миши з весною дуже множать ся. Коли би хтось хотїв троїти миши, то найлїпше затроєним вівсом, котрий треба всипати до кождої нори. Затроєний овес продають декі аптики, а коли би які господарі хотїли купити собі такого вівса, то нехай лиш порадять ся і один з них піде до найблизшої аптики та замовить, а аптикар спровадить їм, коли не має на складї. Але з таким вівсом треба бути осторожним, щоби не витроїти дробу або иnших зьвірят. До насипуваня вівса в нори єсть окремий прилад, але що его може трудно би було роздобути, то можна овес близько нор сипати купками і вкривати зверха вязаночками соломи, котрі треба ще й грудкою приложити. Миш влїзе і під солому, а затроєного зерна птиця не з'їсть. Але можна убивати миши таки палицями, особливо при ораню.

— Робота в городї розпочинає ся скорше як в поли і тепер вже треба про него подбати. Нехай кождий малий господар, особливо господарі в містах і близько міст, не забувають на то, що город у них то великий маєток, лиш треба уміти з него користати. Тепер пора подбати про огорожу і понаправляти плоти. Хто не завів в своїм городї плодозмінної господарки, нехай то тепер зробить. Не забувати також і на компост. Тепер також треба вже закладати розсадники і теплі скринї та постарати ся о добре насїнє всілякої городнини. Кождий господар нехай памятає на то, щоби мати як найраншу городнину, бо та і в містї добре платить ся і на переднівку може стати у великій пригодї. Особливо треба постарати ся о ранну бараболю.

Переписка.

М. передплатник „Нар. Часоп.“: Що есть „фоноґраф“, годї Вам без рисунку докладно вияснити, але з самого опису може таки виробите собі якесь понятє. Отже насамперед слово „фоноґраф“ значить дословно „звукопис“, т. є. прилад, що записує звуки, голос. Фоноґраф винайшов американьский винахідник Едізон. Єсть то валок, на котрий навиває ся листь станїоля (цини розвалкованої тоненько як папір; в станїоль завивають н. пр. чоколяду). З боку коло того валка есть лїйка, котра вузшим кінцем стоїть близько валка. На тім вузшім кінци есть денце з тоненької бляшки, а на серединї денця есть малесенький цьвяшок. Коли говорити або сьпівати в ту лїйку, а рівночасно обертати валком з відповідною скоростию, то денце трясе ся відповідно до голосу і вибиває в станїоли на валку ямки і так записує голос. Валок притім мусить посувати ся щораз дальше, щоби ямки вибивали ся в щораз иншім місци. В той спосіб можна на валок зловити всякий голос: слова, розмову, сьпів, сьміх і т. п. хоч не зовсїм докладно, бо найчистїйше виходять лиш самозвуки, а такі співзвуки як р, с і т. п. лиш слабо виходять. Коли опісля завернути валок на первістне місце і наставити до него лїйку відповідно денцем а відтак крутити валком, то денце буде знов так дрожати як первістно, а з лїйки будуть виходити такі самі слова, сьпіви і т. д. як в него говорено і сьпівано. На тім основує ся і „ґрафофон“, що есть, так сказати би, лиш обернений фоноґраф, що вже й висказано в самій назві, в котрій лиш переставлено слова фоно (звук) і ґраф (пис). Єсть то подібний прилад з лїйкою, в котрім валок з цинку схований в скринцї, в котрій есть також годинниковий прилад з пружиною, котра обертає валок. На валку есть вже схоплений якийсь сьпів, якогось н. пр. славного сьпівака оперового. Коли накрутити той прилад і пустити, то лїйка зачинає сьпівати голосом того сьпівака і ми чуємо его так, як би де в опері або на концертї, лиш голос той есть трохи слабший. Очевидно, можна сумнївати ся, що фабрикант при робленю валків до свого приладу казав дїйстно сьпівати якомусь славному сьпівакови; він же знає, що нїхто не буде того доходити, бо то й не можливе, а той, хто купить собі ґрафофон, дурить ся тим, що чує голос якогось славного сьпівака або сьпівачки і вдоволений із свого самодурства, бо все-таки чує людский голос з мертвої машинки. — Може цїкаво буде для вас довідати ся, що в послїдних часах зладжено в Женеві перший годинник з фоноґрафом. Коли хто н. пр. мав би на другий день в полудне залагодити яку орудку, то скаже то фоноґрафови і наставить его на пів до дванайцятої. О тій годинї промовив до него фоноґраф з кишенї і пригадав на пів години скорше, так, що він ще буде мати час приготовити ся. — **Й. С. М. в Бод.:** Намордники для пса дістанете в кождій зелїзній торговли а цїну там вам скажуть.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— **Цїна збіжа** у Львові д. 30-го січня: Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 7·90 до 8·—; жито 6·50 до 6·60; овес 6·25 до 6·50; ячмінь пашний 5·50 до 5.75; ячмінь броварний 5·90 до 6·50; ріпак 9·25 до 9·50; льнянка —·— до —·—; горох до вареня 7·50 до 10·50; вика 6·50 до 6·75; бобик 5·80 до 6·20; гречка —·— до —·—; кукурудза нова 6·20 до 6·40; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 68·— до 90·—; конюшина біла 80·— до 120·—; конюшина шведска 70·— до 95·—; тимотка 32·— до 38·—.

— **Цїна збіжа у Відни** дня 31 січня: Пшениця на весну 7·56 до 7·57; жито на весну 6·80 до 6·81; овес на весну 6·30 до 6·31. Торг слабий, погода красна.

а наконець кілька мішочків з сушеним мясом, фасолею і пастою кука [3]).

— Все ще є тут, як ми лишили — сказала Мая; — сїдаймож та поживім ся, щоби набрати сил до нової небезпечности.

Коли ми з великою охотою забрали ся їсти, сказав сеньор, що на его думку вже нїхто за нами не гонить.

— Ти за мало знаєш тих людий, коли так гадаєш, — сказав я єму на то; — они задля себе самих мусять нас зробити нешкідливими, а дон Педро схоче ще й пімстити ся за кров свого сина. Однїсенька наша надія, що вода зібе псів з тропи, або що сонце висушить наші слїди. Але я бою ся, що й тота надія нас заведе, під деревами вохко.

— А щож би ти радив робити? — спитав він. — Чи іти дальше, чи тут спочивати.

— Сеньоре, ми мусимо тут лишити ся, бо не можемо іти дальше; ми мусїли би хиба того старого чоловіка і его доньку тут лишити. До того ще могли би они нас в лїсї легко перемочи, а тут на гору трудно би їм видобути ся і ми могли би в бійцї погинути. Що буде, то буде, а ми, сеньоре, лагодїм ся до всего.

— Як-же нам до того взяти ся? — спитав він. — Не маємо нїякої иньшої зброї як лиш дві мачети та отсї дула та стріли. Порох в порошницях замок, а коли нас нападуть, то смерть нас не мине.

— Так здає ся, — сказав я на то — але коли Господу Богу сподобає ся, то може все-таки будемо ще жити. Онтам лежить богато камїня; ходїм та позносїм їх під браму, щоби бодай ними можна кидати та убити кількох ворогів.

Ми так і зробили, а Моляс лиш на то дивив ся. Наконець, коли ми вже скінчили роботу і хотїли відходити від тої купи каміня, учули ми, як в долинї над рікою пес загавкав, а зараз по тім затріщало в корчах, а люди і конї прокладали собі дорогу. Ми дивили ся хвилинку як задеревілі та мовчали, аж відтак Моляс відозвав ся: То они ідуть.

— Коли так, то нехай би вже борше ішли — сказав на то сеньор.

— Чому, білвй чоловіче? Чи ви боїте ся? — спитала Мая.

— Ще й дуже — відповів сеньор і засьміяв ся тихцем — бо маємо богато ворогів і нас борзо убють, бодай нас мужчин. А вам не лячно, коли то собі погадаєте?

— Та чого? — сказала она на то і здвигнула плечима та засьміяла ся. — Коли прийде до крайности, то й я згину і менї не треба буде іти в далеку дорогу до дому.

— Звідки-ж ви то так напевно знаєте, сеньора?

— От звідки — відповіла она і показала єму маленьку стрілу. — Коли я тим уколю ся в жилу на шиї, то за хвильку засну, а за другу буду вже нежива.

— Тепер розумію; але ви, як на таку молоденьку і красну людину, за легкодушно говорите о смерти.

— То длятого, сеньоре, що менї доси не солодко жило ся на сьвітї і длятого — она зітхнула важко та додала — бо не знаю, яка доля жде мене в будучности; але то знаю, що коли заснемо при серци неба, то будемо мати спокій.

— Та й того сподїваю ся — сказав сеньор. — Ось дивіть ся, вже ідуть.

(Дальше буде).

[3]) Кука або кока есть то ростина з рода каштановатих, що росте головно в Перу в полудневій Америцї, корчами подібними трохи до нашої тернини. Індияни розтирають листє тої ростини з дрібочкою негашеного вапна і попелу та роблять мішанину (пасту), з котрої тачають кульочки, котрі відтак жують цїлима днями, (подібно як дехто з Европейців тютюн), щоби тим способом трохи покріпити ся. З листя коки стали в новійших часах вврабляти дуже важний лїк. кокаїну, — твориво, котре має то до себе, що намащене на тїло відбирає в тім місци всяке чутє і длятого дає можність робити на тїлї операцию без болю. Корч кока садять тепер в ріжних сторонах Америки, а листє з него висилають многими сотнарами до Европи, де з него роблять кокаїну.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 31 січня. Палата панів залагодила вчера в третім читаню цукрові закони і закон о континґентї.

Штокгольм 31 січня. З причини нездоровля короля Оскара II. установлено реґентию під проводом королевича наслїдника престола.

Рим 31 січня. Палата послів приймила вчера 176 голосами против 45 брюксельску цукрову конвенцию.

Відень 31 січня. Ческий клюб приготовлює обширний мемориял про ситуацию. Виготовлене мемориялу поручено пос. Герольдови.

Амстердам 21 січня. Межи зелїзничою службою державних голяндских зелїзниць розпочав ся від кількох днів страйк. Страйкує до 300 машинїстів. Рух особових поїздів здержаний. До Амстердаму спроваджують войско.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Кождôй господини

можна признати розсудность котра зô взгляду на здоровле, ощадность и приятный смакъ уживае Катрайнера Кнайпа солодовои кавы.

Просить ся при купнѣ не желати лише »кавы солодовои« але выразно: — КАТРАЙНЕРА — Кнайпа солодовои кавы и уважати на оригинальне опаковане яке низше подано.

МІД десеровий сьвіжий кураційний, з власної пасіки, 5 кльгр. 6 К 60 с. franco. Коріневич, ем. учит. Іванчани.

„FOTOGRAFISCHE MITTHEILUNGEN“ одинока богато ілюстрована часопись для аматорів фотографії, виходить два рази на місяць. Передплата чвертьрічно (6 зошитів) 3 марки 75 фенин. Передплату можна пересилати в австрийских листових марках. Адреса: Verlagsbuchhandlung Gust. Schmidt Berlin W. 35 Lützowstrasse 27.

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) до „Ґазети Львівскої“, „Народної Часописи“ і всїх инших часописий принимае виключно лиш ново отворена „Аґенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимае також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

Дуже величавий
образ комнатний
представляючий
„ПРИЧАСТЄ“
мальований артистом Єзерским в природних красках.
Величина образа 55×65 цтм.
Цїна образа **6 корон** разом з почтовою пересилкою.
Набути можна у
Антона Хойнацкого
Львів, ул. Руска ч. 3.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимае оголошеня до всїх дневників

і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

СТЕЛЛЯ найновійший інструмент сальоновий швайцарский, самограй, ноти металеві без гачиків в ріжних величинах. Продае Соболевский годинникар у Львові, площа Марийска (готель француский).

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).